კვლევები და დამუშავებები

1. საკონტაქტო ინფორმაცია	
1.1. საკონტაქტო ორგანიზაცია	საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)
1.2. საკონტაქტო ორგანიზაციის ერთეული	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტი სოციალური ინფრასტრუქტურის სტატისტიკის სამმართველო
1.3. საკონტაქტო პირი	ვასილ წაქაძე ლია ჩარექიშვილი
1.4. საკონტაქტო პირის ფუნქცია	სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტის უფროსი სოციალური ინფრასტრუქტურის სტატისტიკის სამმართველოს უფროსი
1.5. საკონტაქტო პირის საფოსტო მისამართი	ქ. თბილისი, 0180, ცოტნე დადიანის 30
1.6. საკონტაქტო პირის ელექტრონული ფოსტის მისამართი	vtsakadze@geostat.ge lcharekishvili@geostat.ge
1.7. საკონტაქტო პირის ტელეფონი	+995 32 236 72 10 (600) +995 32 236 72 10 (605)
1.8. საკონტაქტო პირის ფაქსი	-

2. მეტამონაცემების განახლება	
2.1. მეტამონაცემების ბოლო სერტიფიცირება	2022 წ. 8 ივლისი
2.2. მეტამონაცემების ბოლო გამოქვეყნება	2022 წ. 8 ივლისი
2.3. მეტამონაცემების ბოლო განახლება	2022 წ. 8 ივლისი

3. სტატისტიკური მონაცემების წარმოდგენა
3.1. მონაცემების აღწერა
კვლევებისა და დამუშავებების შესახებ მონაცემები წარმოადგენს ინფორმაციას სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობით დაკავებული დაწესებულებების, კვლევებზე და დამუშავებებზე დასაქმებული პერსონალის, შესრულებული სამუშაოს მოცულობის და მკვლევარების რიცხოვნობის შესახებ. გამოკვლევა ტარდება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ. საქსტატი კოორდინაციას უწევს საქართველოში კვლევებისა და დამუშავებების სტატისტიკის წარმოებას.
3.2. კლასიფიკაციის სისტემა
კვლევისა და დამუშავებების სფეროების (FORD) კლასიფიკაცია.
3.3. სექტორის მოცვა
გამოკვლევა მოიცავს ყველა საჯარო და კერძო ავტორიზებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებას (უნივერსიტეტებს, რომლებიც ახორციელებენ სამეცნიერო კვლევებს) უმაღლესი განათლების შესახებ კანონის შესაბამისად; აგრეთვე სამეცნიერო კვლევებით დაკავებული საჯარო უწყებების დაქვემდებარე ორგანიზაციებს.
3.4. სტატისტიკური ცნებები და განსაზღვრებები
მკვლევარები – პროფესიონალები რომლებიც ჩართულებბი არიან ახალი ცოდნის, პროდუქტის, პროცესის, მეთოდის ან სისტემის შემუშავებაში, ან ხელმძღვანელობენ ზემოჩამოთვლილი პროცესებს. დოქტურანტურის სტუდენტები (ISCED 8) რომლებიც ჩართულები არიან კვლევასა და განვითარებაში უნდა მიჩნეულ იქნან როგორც მკვლევარები. **ტექნიკური და მასთან გათანაბრებული პერსონალი** – პირები, რომელთა ძირითადი მოვალეობები მოიცავს ტექნიკურ ცოდნას და გამოცდილებას საინჟინრო, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების (ტექნიკოსები) სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებსა და ხელოვნებაში. ისინი მონაწილეობენ სამეცნიერო და ტექნიკური დავალებების შესრულებაში, რომლისთვისაც იყენებენ კვლევით მოწყობილობებს, მკვლევარების ზედამხედველობით. **სხვა დამხმარე პერსონალი** მოიცავს კვალიფიციურ და არაკვალიფიციურ პერსონალს, სამდივნო და რუტინულ კადრებს, რომლებიც უშუალოდ მონაწილეობენ კვლევებსა და დამუშავებებში, ან უწევენ მომსახურებას მკვლევარებს.

სრული დასაქმების ექვივალენტი – კვლევებისა და დამუშავებებისთვის განისაზღვრება, როგორც თანაფარდობა იმ სამუშაო საათებისა, რომელიც ფაქტობრივად იხარჯება კვლევებსა და დამუშავებებზე კონკრეტულ საანგარიშო პერიოდში, იმ ჯამურ ნამუშევარ საათებთან, რომელიც პირობითად იქნა ნამუშევარი ინდივიდის ან ჯგუფის მიერ.

მკვლევარების კლასიფიკაცია სამუშაო თანამდებობის დონის მიხედვით:

კატეგორია A: უმაღლესი თანამდებობის მქონე მკვლევარები, რომლებიც ხელმძღვანელობენ კვლევის პროცესს. მაგალითად, "კვლევის ხელმძღვანელი", ან "სრული პროფესორი".

კატეგორია B: მკვლევარები, რომლებიც არ არიან უმაღლეს პოზიციაზე, მაგრამ უფრო მაღალ თანამდებობაზე არიან, ვიდრე ახალკურსდამთავრებული დოქტორანტები. მაგ: "უფროსი მკვლევარი, "მთავარი მკვლევარი", ან "ასოცირებული პროფესორი".

კატეგორია C: თანამდებობა რომელსაც იკავებს მკვლევარი, რომელმაც მცირე ხნის წინ მიიღო დოქტორის ხარისხის. მაგალითად, "მკვლევარი", "ასისტენტ-პროფესორი", ან "პოსტ-დოქტორანტი".

კატეგორია D: დოქტორანტები, რომლებიც კვლევით არიან დაკავებულნი ISCED 8 ან მკვლევარები, რომებსაც არ მოეთხოვებათ დოქტორის ხარისხი. მაგ: "დოქტორანტები", ან "ახალგაზრდა მკვლევარები". მაგისტრანტები, რომლებიც კვლევებში არიან ჩართულები.

ხელფასის ხარჯები – კვლევებითა და დამუშავებით დაკავებული პერსონალის შრომის ანაზღაურება (ხელფასი, დანამატი, პრემია, საშვებულებო დახმარება, საკომპენსაციო გასაცემლები და სხვა.), რომელიც დაერიცხა პერსონალს (საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით) ან გაიცა ნატურალური სახით საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში.

სხვა მიმდინარე ხარჯები – არაკაპიტალური დანახარჯები მასალების, მოწყობილობების, მომსახურებების შეძენაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში; კონსულტანტების ანაზღაურება, სხვა მიმდინარე ხარჯები.

მიწა და შენობები – დანახარჯები მიწის შეძენაზე; შენობა-ნაგებობების შეძენა/აშენებაზე.

მანქანა-დანადგარები – დანახარჯები მანქანა-მოწყობილობების შეძენაზე.

კაპიტალიზირებული კომპიუტერული პროგრამა – დანახარჯები კომპიუტერული პროგრამების შეძენა/შექმნაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში 1 წელზე მეტი დროით.

ინტელექტუალური საკუთრების სხვა პროდუქტები – დანახარჯები პატენტების, გრძელვადიანი ლიცენზიებისა და სხვა არამატერიალური აქტივების შეძენაზე, რომლებიც გამოიყენება კვლევებსა და დამუშავებებში 1 წელზე მეტი დროით.

არაიდენტიფიცირებული – სხვა არაიდენტიფიცირებული დანახარჯები კვლევებსა და დამუშავებებში.

3.5. სტატისტიკური ერთეული

ერთეული, პერსონალი, ლარი.

3.6. სტატისტიკური პოპულაცია

ავტორიზებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები, სამეცნიერო კვლევითი დაწესებულებები, სამინისტროების დაქვემდებარე ორგანიზაციები.

3.7. საანგარიშო არეალი

საქართველოს მთელი ტერიტორია ოკუპირებული ტერიტორიების გარდა.

3.8. დროის მოცვა

მონაცემები ხელმისაწვდომია 2019 წლიდან.
წყარო: 2019 წელს – საქსტატი; 2020 წლიდან – საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო.

3.9. საბაზო პერიოდი

-

4. ზომის ერთეული

ერთეული.

5. საანგარიშო პერიოდი

წლიური.

6. ინსტიტუციური მანდატი

6.1. სამართლებრივი აქტები და სხვა შეთანხმებები

საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“;
https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf
სტატისტიკურ სამუშაოთა ყოველწლიური პროგრამა;

https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება.
https://www.geostat.ge/media/20600/10%2Csaqstatis-konsolidirebuli-debuleba.pdf

6.2. მონაცემთა გაზიარება

-

7. კონფიდენციალურობა

7.1. კონფიდენციალურობა – პოლიტიკა

1. საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“:
   - კანონის მე-4 მუხლის თანახმად, ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებლის მიერ სტატისტიკური მიზნებისათვის შეგროვებული, ფიზიკური და იურიდიული პირების შესახებ მონაცემები მკაცრად კონფიდენციალურია და მხოლოდ სტატისტიკური მიზნებისათვის გამოიყენება.
   - კანონის 28-ე მუხლის (სტატისტიკურ მონაცემთა კონფიდენციალურობის დაცვა) თანახმად, 1. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მიზნით შეგროვებული მონაცემები კონფიდენციალურია, თუ ისინი იძლევა დაკვირვების ერთეულის იდენტიფიცირების საშუალებას ან თუ მათი მეშვეობით შესაძლებელია ამგვარი მონაცემების დადგენა. 2. დაუშვებელია კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გაცემა და გავრცელება ან მათი არასტატისტიკური მიზნით გამოყენება, გარდა საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. 3. ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებისას სავალდებულოა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესებით საიდენტიფიკაციო მონაცემების, მათ შორის, ასეთი მონაცემების შემცველი სტატისტიკური კვლევის ამსახველი კითხვარების განადგურება ან განცალკევებით შენახვა.
   - კანონის 29-ე მუხლის თანახმად, საქსტატის ორგანოებში დასაქმებულებს ეკრძალებათ სტატისტიკური კვლევის მიზნით შეგროვებული და დამუშავებული კონფიდენციალური სტატისტიკური მონაცემების გამოყენება და გავრცელება.

   https://www.geostat.ge/media/20591/1.saqstatis_kanoni.pdf
2. „მონაცემების კონფიდენციალურობის პოლიტიკა საქსტატში“
   https://www.geostat.ge/media/20607/17.konfidencialurobis-brzaneba.pdf
3. „საჯარო სარგებლობის მიკრომონაცემების გავრცელების პოლიტიკა საქსტატში“
   https://www.geostat.ge/media/20609/19.microdata-brzaneba.pdf
4. საქართველოს კანონი „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“.
   https://matsne.gov.ge/ka/document/view/1561437

7.2. კონფიდენციალურობა – მონაცემებთან მოპყრობა

- კონფიდენციალურობის დაცვის სახელმძღვანელოები.
- საქსტატში დასაქმებულის მიერ წერილობით აღიარებული ვალდებულებები სამსახურებრივი საქმიანობის შედეგად მიღებული/შეგროვებული მონაცემების კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფის შესახებ.

8. გამოქვეყნების პოლიტიკა

8.1. გამოქვეყნების კალენდარი

მონაცემთა გავრცელების თარიღები განსაზღვრულია სტატისტიკურ სამუშაოთა კალენდრით, რომელიც განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე და საჯაროდ ხელმისაწვდომია.

8.2. გამოქვეყნების კალენდარზე ხელმისაწვდომობა

https://www.geostat.ge/ka/calendar

8.3. მომხმარებლისთვის ხელმისაწვდომობა

მონაცემები ხელმისაწვდომია ყველა კატეგორიის მომხმარებლისთვის ერთდროულად.

9. გავრცელების სიხშირე

წლიური.

10. ხელმისაწვდომობა და მკაფიოობა

10.1. პრეს–რელიზები

პრეს რელიზი ქვეყნდება საქსტატის ვებ-საიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/news?year=&month=&category=12

10.2. პუბლიკაციები

მონაცემები ქვეყნდება სტატისტიკურ პუბლიკაციაში „ქალი და კაცი საქართველოში“:

https://www.geostat.ge/ka/single-categories/115/genderuli-statistika

10.3. ონლაინ მონაცემთა ბაზა

მონაცემები განთავსებულია საქსტატის საიტზე:
http://pc-axis.geostat.ge/PXWeb/pxweb/ka/Database

10.4. მიკრომონაცემების ხელმისაწვდომობა

-

10.5. სხვა

-

10.6. დოკუმენტაცია მეთოდოლოგიაზე

მეთოდოლოგიის დოკუმენტაცია განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/554/questionnaires-ganatleba-kultura

10.7. დოკუმენტაცია ხარისხის შესახებ

-

11. ხარისხის მართვა

11.1. ხარისხის უზრუნველყოფა

სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების ხარისხის უზრუნველსაყოფად საქსტატი ხელმძღვანელობს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით „ოფიციალური სტატისტიკის ძირითადი პრინციპები“, აგრეთვე ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსით, გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტური პრინციპებით და ევროპის სტატისტიკის სისტემის ხარისხის უზრუნველყოფის ჩარჩოთი (QAF).

11.2. ხარისხის შეფასება

საქსტატის მეთოდოლოგიის და ხარისხის მართვის სამმართველო დარგობრივ დეპარტამენტებთან ერთად პასუხისმგებელია წარმოებული სტატისტიკური პროდუქტების და პროცესების ხარისხზე. სამმართველო ატარებს სტატისტიკური პროცესების ხარისხის აუდიტს და აფასებს სტატისტიკურ პროდუქტებთან და პროცესებთან დაკავშირებულ რისკებს. საქსტატში შემუშავებულია პოლიტიკის დოკუმენტები, სახელმძღვანელოები და სამუშაო პროცესების აღწერილობები. ეს დოკუმენტები უზრუნველყოფენ სტატისტიკური პროცესების და პროდუქტების სტანდარტიზებას და ხარისხის უზრუნველყოფის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას.

12. შესაბამისობა

12.1. მომხმარებელთა მოთხოვნები

ძირითადი მომხმარებლები არიან: სახელმწიფო მმართველობის ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოები, აკადემიური წრეები, სტუდენტები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, არასამთავრობო ორგანიზაციები, მედია, მოქალაქეები.

12.2. მომხმარებელთა კმაყოფილება

2019 წლის ოქტომბერში ჩატარდა მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევა, რომლის მიზანი იყო მომხმარებლების მიერ სტატისტიკური მონაცემების ხარისხის შეფასების ანალიზი და მომხმარებელთა მომსახურების გაუმჯობესების გზების შესწავლა. გამოკვლევის ანგარიში განთავსებულია საქსტატის ვებ-საიტზე:
https://www.geostat.ge/ka/single-news/1746/statistikuri-informatsiis-momkhmarebelta-kmaqofilebis-gamokvleva-2019-tseli

12.3. სისრულე

გამოქვეყნებული მონაცემები ხელმისაწვდომია რეგიონების დონეზე და შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.

13. სიზუსტე და სანდოობა

13.1. ზოგადი სიზუსტე

-

13.2. შერჩევითი ცდომილება

-

13.3. არაშერჩევითი ცდომილება

-

14. დროულობა და პუნქტუალურობა
14.1. დროულობა
წლიური მონაცემები ქვეყნდება საანგარიშო პერიოდის დასრულებიდან მომდევნო წლის ნოემბერში.
14.2. პუნქტუალურობა
მონაცემთა გამოქვეყნება ხდება სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამაში მითითებული თარიღის შესაბამისად. გამოქვეყნების თარიღების დარღვევის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

15. თანამიმდევრულობა და შესადარისობა
15.1. შესადარისობა – გეოგრაფიული
საქართველოს ყველა რეგიონისთვის გამოყენებულია ერთი და იგივე მეთოდოლოგია და მიდგომები, რომლებიც შეესაბამება საერთაშორისო მეთოდოლოგიას.
15.2. შესადარისობა – დროში
დროითი მწკრივის მონაცემები ერთმანეთთან შესადარისია.
15.3. თანამიმდევრულობა – სტატისტიკურ მიმართულებებს შორის
-
15.4. თანამიმდევრულობა – შიდა
-

16. დანახარჯები და დატვირთვა
მონაცემების მიღება და დამუშავება წარმოებს საქსტატის ბიუჯეტის ფარგლებში, მხოლოდ ძირითად საშტატო განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომლების მიერ.

17. მონაცემთა გადასინჯვა
17.1. მონაცემთა გადასინჯვა–პოლიტიკა
სტატისტიკურ მონაცემთა გადასინჯვის პოლიტიკა ხელმისაწვდომია საქსტატის ვებ-საიტზე: https://www.geostat.ge/media/44385/Revision-policy-and-error-correction_Geo.pdf
17.2. მონაცემთა გადასინჯვა–პრაქტიკა
მონაცემთა გეგმიური გადასინჯვა არ ხდება. არაგეგმიური გადასინჯვა (მონაცემთა დაზუსტების მიზნით) პრაქტიკაში არ განხორციელებულა.

18. სტატისტიკური დამუშავება
18.1. პირველადი მონაცემები
საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო იღებს მონაცემებს კითხვარის მეშვეობით.
18.2. მონაცემთა შეგროვების სიხშირე
წლიური.
18.3. მონაცემთა შეგროვება
-
18.4. მონაცემთა კონტროლი
-
18.5. მონაცემთა გაანგარიშება
-
18.6. მოსწორება
-

19. კომენტარი
-